

„Gazeta“ este de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fôia, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu $2\frac{1}{2}$ galbini mon, sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pertru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare,

Nr. 15.

Brasiovu 8 Martiu|24 Februaru

1877.

Banc'a si éra Banc'a.

Vechi'a nóstra dorintia de a ne ocupa si noi nu numai de cestiunea speciale a „Bancei nationale austriace“, ci de teori'a bancelorú in generalu, din punctu de vedere superioru alu economiei politice, nu amu fostu in stare de a ni-o implini si satisfice nici pana in ór'a de facia. O spunemu acésta cu parere de reu atatu mai mare, cu catu ne simtumu mai convinsi despre inportantia cestiunei, pe care o atingemu aci numai cá prin fuga. Ne mai consolamu inse cu sperantia, ca dupace vedemu de inaintea ochiloru lupt'a inversiunata, care decurge mai bine de unu anu intre ungureni si austriaci asupra bancei, chiaru si celu mai tineru dintre lectorii nostri va pricepe usioru, ca trebuie se fia lucru fórte mare acela, pentru care ministrii unguresci alergara la Vien'a celu pucinu de douedieci de ori, pentru care se involburá tóta Ungurimea, pentru care jidovii pusera in miscare sute de pene in sute de diarie, pentru care partitile politice se sfasiia cá forele si nu lasa omenia de unu banu pe faci'a ministriloru, pe care in fine ei toti o considera cá conditione de existentia a statului ungurescu.

Amu atinsu cu alta ocaziune, ca banc'a nationale austriaca existe din secolulu trecut. Adaugemu aci, ca ea a trecut prin multe prefaceri, ea-si are istoria sa, ca inse ea in epocile critice ale imperiului a fostu de mare ajutoriu pentru acesta. Actionarii ei au castigatu bani frumosi dela poporu, déra au si perdutu multi la statu. In 1848 ea si-a sistatu platile in metallu, pentru-ca statulu nu i-a potutu plati milioanele cu care'i érá datoriu. In 1864 aceeași banca reusi, cá se'si consolidadie autonomi'a sa cá nici odata mai inainte, acésta inse cu espress'a invoire a potestatiei legislative, déra si pe langa mari emolumente pentru statu. Candu s'a infiintiatu dualismulu, ungurenii batea in pinteni si se laudá, ca ei au se'si faca banca nationala separata, cu dreptu de a emite bilete de banca (Bancnote); in fine se invoira cá banc'a din Vien'a se mai fia comuna pentru monarchi'a intréga, inse numai in modu provisoriu, pana la espirarea aniloru de privilegiu alu bancei, candu apoi ungurenii se aiba dreptu a'si infiintia banca separata. Pre candu se apropiá ierminulu privilegiului bancei, ajunse si Ungari'a cá se se innece in datorii, o stringea de gútu si cestiunea orientala. Déra boieriulu totu boieru, chiaru si candu ajunge se se incinga cu sierpariu de teiu. Atunci se intemplá unu lucru, care s'ar' poté infaciosia cu unu esemplu luat din viéti'a de tóte dilele, din desele transactioni comerciali. Avemu aci doi asociati, cari se legara prin contractu pe diece ani, cá se puna fiacare cate una parte de capitalu spre a exploata pentru sine si familiile loru tóte castigurile cate se potu face in tíera. Unulu dintre densii, Necula, cunoscutu de bunu comerciante, pune unu capitalu de 70 de mii, alu doilea Malacu; unu incepetoriu, care pe langa ce nu a facutu nici odata comerciul, i-a si placutu se tráiesca pe usioru, pune numai 30 de mii, si acésta suma inca are se o scótiá cu chiu cu vai de pe la vecini, déra in fine o a depusu si elu la cass'a comuna. Face 100 de mii. Asociatii se invoiescu, cá cu restulu averei proprie se faca care ce'i place,

si se'i fia permisu fiacaruia a lua inprumutu pe barb'a sa ori-ce sune, de care érási se dispuna dupa placulu loru, fiacare in partea sa. Se inchiaie contractu si se afla unu notariu publicu, care'lu si legalisédia, de si elu vedea bine, ca acelu contractu era o mare secatura, ca-ci coprindea in sine multe absurditati si sementia de certe necontentite; déra ce érá se faca, pentru-ca partile contractante érá maiorene. Dupa contractulu inchiaiatu asociatii -si registrédia titlulu si scotu una firma pompósa Necula - Malacu, pe care apoi o anuntia in mii de cerculare si prin diaria. De aci incolo se fii vediatu traiu la ei si la jupanesele loru, déra inca copii loru. Toti urdurosii -si avea amante, pe care le inbracá dupa modele cele mai noue dela Parisu. Diferenti'a intre ambii asociati este, ca Necula e laboriosu, mai are si capitalu separatu, remasu lui dela parinti, se bucura si de unu creditu mai mare in lumea finantiala si anume la una banca renumita; Malacu din contra, fuge de labóre, capitalu separatu nu are, creditulu inca 'ia desecatu asia, in catu ajunse cá se'si puna zalogu pe ascunsu mai multe obiecte de ale casei. Dupace i-se infundá ori-ce creditu, se intórce Malacu catra Necula si'i dice: Mei Necula, óre dreptu este asia, tu se ai creditu si eu se nu amu?

Necula i respunde, ca elu dieu n'are ce se'i faca, déca i lipesce creditulu.

— Déca tu n'ai ce se'mi faci, atunci sciu eu ce voiu face: voiu incepe se manancu din capitalulu de 30 mii, ce amu la fondulu asociatiunei nóstre. —

— Ba se erti cocóne, déca vomu incepe se atacamu acelu capitalu, cu ce se exploatamu pe comitentii nostri?

— Ce'mi pasa mie, bani voiu eu, séu ca resiliamu contractulu. Déra scii ce Necula? Tu totu mi-ai poté ajuta mie, fora se dai unu banu mai multu din pung'a ta.

— Cumu?

— Eca asia, se mergi cu mine la banc'a de unde ai tu creditulu, se ceremó cá se me imprumute si pe mine cu o suma totu asia de mare, cumu este aceea, cu care te-a creditatu pe tine.

— Nici vorba mei Malace; acea banca te-a cumpanitu si pe tine cu dramulu; ea scie ca numai fal'a e de tine, si ca platesci fórte reu séu nici-decumu.

— Déca nu'mi faci acestu servitiu, te declaru de inemicu alu meu si te lasu.

Pe Necula ilu taia mintea la multe, déra cá omu flegmaticu, nu'i place cert'a lunga; asia urindui-se de atata in pertinentia, ilu ia gur'a pe de inainte si promite lui Malacu. De aci se ducu ambii la banca, si pre candu Necula incepuse a vorbi cu proprietarii bancei in termini de omu bine-educatu, unde nu mi se rastesce Malacu dicundu: Eu nu amu venitu aici se me rogu, amu venitu se pretindu, ca de nu, ve aratu eu voue. Trebuie se'mi deschideti si mie creditu asia de mare, pre catu este la voi alu companionului meu; nici una nici doue, voi aveti se'mi faceti pe voia.

Proprietarii bancei stau deocamdata cá inmarmuriti, nesciindu ce se aléga din acelea pretensiuni trufasie ale dlui Malacu; déra curendu se reculegu si'i spunu verde in facia: Scii ce domnule,

averea nóstra e a nóstra si nu a dtale, care nu ai nici unu creditu la noi, si déca totusi ti-amu facutu placerea pana acumu cu cateva mii, ai se multumesci acésta numai companionului dtale, a carui soliditate ne e cunoscuta din parinti. Nu'ti damu nimicu pe barb'a dtale. Intielesai? Adieu.

Atunci Malacu bursucatu luandu'si caciul'a, trantí usi'a catu credeai ca o se ésa din tietini si se duse injurandu, ca ce ai dracului sunt acei bancari, ca-ci nu s'au spariatu de gur'a lui si elu nu 'ia potutu pune la mana. Venindu acasa, ce se vedi? Multime de creditoru ilu asteptá in curte, in anticamera, in birou, érá més'a-i érá coperita de scrisori amerintiatórie. Ce se mai faca Malacu? Se intórce érási la Necula, cá se'lu injure cumu ii va veni la gura, ca-ci a fostu asia molatecu si nu 'iau ajutatu cá se bage in spaima pe banca. Ce se mai faca si Necula? Pentru cá se scape macaru pe una di de sbieratele desperate ale lui Malacu, ei promite érási lucruri, despre care scia din capulu locului, ca banc'a le va respinge din nou, séu celu pucinu va pune lui Malacu nesce conditioni de creditu, in catu se'lu tréca tóte sudorile.

Asia s'a intemplat. Malacu avuse pana acilea creditu de 4900; de astadi inainte i-se promitu cu 2—3 sute mai multu, inse asia, ca tóte speșele, cate se voru face, se fia sub strict'a controla a lui Necula si a bancei. De ori-ce alte conditioni boieresci banc'a nu vrea nici se audia, ci este mai applecata a curma ori-ce transactione cu Malacu.

Cititi macaru douedieci de diaria unguresci, precumu si debaterile parlamentarie din dilele aceste, pentru-cá se vedeti, ca asia au decursu indelungele negotiatiuni dintre cele doue gubérne dualistice. Ungurenii sbiéra cu totulu indesertu contra ministrului Tisza, ca-ci cu singur'a exceptiune candu ilu numescu tiranu*), in altele n'au nici o dreptate. Elu din partea sa incercá tóte stratagemele possibili spre a strimtora pe austriaci si pe banca, cá se'i faca pe voia, déra tóte fora nici unu folosu. Amerintia-tu-lea cu banca pura ungurésca; ei au datu din umeri si au respunsu: „Face-ti-o.“ Ei scia fórte bine, ca ungurenii n'au bani si nu capata de nicairi. „Uniune personala, desbinare totale de voi.“ „Atatu mai bine“, replicara austriacii. „Vinu muscalii“, racnira ungurenii. „Las' se vina, ca éra se voru duce“, intórsera flegmaticii. „Vomu bancrotá, si atunci veti pagubi chiaru voi infricosiatu.“ „Bancrotulu vostru nu ne póte face reu mai mare, decatu ni se facu pana acumu“, triplicara austriacii. „Avemu dreptu se ridicamu vama intre Ungari'a si Austri'a, se platiti pe manufacturele vóstre, in catu se ve sece sufletulu“, se rastira ungurenii. „Se ve puna pecatele, cá se mai faceti si acea nebunia, cá se ajungeti a ve inbraca cu cojóce puturóse de ale vóstre si cu panura grósa cá degetulu“, disera austriacii.

In fine ce érá se mai faca ministrii unguresci, decatu se accepte conditionile dictate, de cine? déca vei cautá bine, de creditoru Ungariei, cari batu mereu la usia. „Nici de amu fi perdutu una din bataliile cele mai mari, nu ne-amu simti atatu de consternati si rusinati“, suspina „Pesti Napló“ in choru cu mai multi colegi ai sei.

*) „Ébredés“, „Közvélemény“ etc.

O voce maghiara despre dlu Tisza.

Deoarece insesi foiele guvernamentale nu mai au mare speranta, că dlu Tisza redivivus se se mai sustiene inca lungu tempu la putere, reproducem aci in tota nuditatea sa unu verdictu maghiaru despre domnia dlui Tisza in cesti doi ani din urma, pre care-lu aflamu in foia provinciale „Alföld“; si facundu acést'a nu tindemu la altu scopu, decatu la acel'a, de a lassá si noi posteritati unu monumentu fidelu despre dlu Tisza sfarimatorulu din tempurile nostre.

„Deoarece noi reprezentamu sentimentele publicului, éra nu ale unoru sateliti guvernamentali, ne tienemu de detorintia, — dice numit'a foia, — de a interpretá acele sentimente catu se póte mai fidelu. Avemu deci bunu temeiu a dechiará, ca de candu a ajunsu la putere dlu Tisza n'amu cunoscutu altu momentu imbucuratori, decatu acel'a candu firulu electricu ne aduse scirea, ca dinsulu si-a datu demisiunea si ca Domnitoriulu a primit'o. Dér pe de alta parte apoi simpl'a scire, ca dlu Tisza are se remana si mai departe pe capulu nationei umilite si chiaru nimicite de dinsulu, a fostu o lovitura dintre cele mai grele pentru tíera, o scire de doliu pentru intelliginti'a independenta a Ungariei, deoarece acum chiaru si celu mai optimistu patriotu trebuie se marturisésca, ca fusiunea partiteloru a devenitu unu blastemá pentru Ungari'a si ca nice o calamitate mai mare n'a potutu se vina asupra poporulu maghiaru decatu aceea, ca s'au datu frenele guvernarei in manile dlui Tisza. Foile guvernului voiau se inspaimente publiculu cu aceea, ca déca se va duce dlu Tisza vomu ajunge sub cnut'a lui Sennyey séu a lui Majláth si atunci diluviulu peccatorulu se va descarcá asupra nostra. Noi nu credemu se esiste vre unu sufletu intru adevéru liberalu, care se se fi inspaimentatu de acést'a scire, inse atat'a potemu se afirmamu cu certitudine, ca déca acum publiculu ar ajunge se aléga liberu, de o suta de ori ar preferi se concrédá puterea de statu in manile lui Sennyey séu Majláth, ba chiaru si in manile unui absolutismu moderatu maghiaru, decatu in manile „liberalulu“ Tisza Kálmán. Inca nici-odata, nice sub guvernulu turcescu, nice sub celu austriacu séu ungurescu n'a fostu poporulu vexatu si incarcatu cu atate dari, cu atate legi rele si cu atate institutiuni belitorie, decatu acum de candu a ajunsu la putere capulu centrulu stangu, si inca nici-odata Ungari'a n'a mai avutu unu barbatu de statu mai pucinu liberalu, mai reactionariu si mai bogatu in frase amagitorie, decatu dlu Tisza, care in cursu de optu ani de dile a amaritu viéti'a lui Franciscu Deák, de fericita memoria, si a portatu unu reibelu de exterminare facia de acea partita, care nici-odata n'ar fi sacrificatu pentru Vien'a asiá de multu din drepturile de statu si din interesele economice ale tíerei, catu a sacrificatu „Messia“ din Bahari'a.

Si cu tóte ca acestu sistem a seracitu tíer'a intr'unu modu ne mai auditu si in multe locuri despóia pe bietulu poporu chiaru si de ultimele sdrentie ale seraciei, pentru cá se se incassédie din ele darile nesuportabile, si cu tóte ca cetatiani statulu sunt de multe ori maltratati pentru competintie prescrise, cari pe de una parte s'au platitu la tempulu seu, éra pre de alta parte i se ceru pe nedreptu, si cu tóte ca in fine classea de mediu-locu a devenitu proletaria, proprietatea de pamentu trece in mani straine, éra realitate se vendu cu tob'a pentru unu pretiu de batjocura, — totusi cass'a statulu e desiérta si noi nu santemu securi nice facia de acea impregiurare dorerósa, ca intr'o buna demanétia nu se va enuncíá bancrotarea statulu. Ce mai potemu déra se perdemu chiaru si in casulu, candu ar veni ori si cine la guvernú? Mai reu cá acum nu va fi, pentru-ca nu póte se fia. Si ce i folosesc cetatianulu, care se lupta cu ruin'a, ca are unu parlamentu, déca maiortatea aceluia consta din suflete servile, cari dicu Aminu la totu ce cemandéza domnulu si maiestrulu, pre-

siedintele guvernului! Pentru aceea se binevoiesca a ne crutiá acei sateliti ai guvernului, cari cugeta se ne sparie cu guvernulu conservativu séu cu ori care altu guvernú. A fostu dejá de ajunsu a portá de nasu si a ruiná tíer'a in cursu de diece ani. Tíer'a este acum desamagita; miseri'a ce striga la ceriu si nemultumirea ilustrédia in de ajunsu efectele desamagirei. In fine mai avemu numai o rogare si acést'a este: se binevoiesca a incetá de a ne ferici si de aci inainte, ca-ci déca acést'a va durá totu asiá, atunci ne va necesitá a rogá pe Vien'a, cá se ne consolédie cu unu micu absolutismu.“

Braslovu in 7 Marte st. n. 1877.

Mai inainte de a intrá in detaiurile revistei, premittemu aci o scurta notitia despre cele petrecute in siedinti'a dela 3 Marte a camerei deputatiloru maghiari, cá se nu perdemu firulu rosu alu activitatii parintiloru patriei maghiare. De vr'o desbatere meritoria de legi salutarie nici vorba nu póte fi, ci numai de propuneri, reporturi, petitiuni si interpellatiuni. Mai inainte de tóte se subterne camerei reportulu comisiunei de imunitate relativu la estradarea deputatulu Svetozar Mileticiu pentru unu delictu de pressa, ce s'ar cuprinde intr'unu articulu alu diariulu „Zastava“, si se decide, cá d'ocamdata acestu reportu se se tiparésca si distribuie intre deputati. Urmédia propunerea lui Desideriu Szilágyi relativa la precizarea §-lui 181 alu regulamentulu camerei, ca adeva in ce forma au se-si esprima dorinti'a 20 de deputati, candu ceru convocarea camerei si in catu tempu are de a se conchiama siedinti'a. Se decide a se luá in discussiune acést'a propunere.

Dupa aceea id cuventulu Mihailu Politu si si motivédia interpellatiunea catra dlu primu ministru in caus'a referintieioru dintre Austro-Ungari'a si Russi'a in cestiunea orientala. Spatiulu nu ne permite a intrá in detaiuri, din care causa inregistramu numai motivele principali ale dlui Politu, care dise, ca in butulu notei dlui Andrásy, alu memorandumulu de Berlinu si alu dechiaratiuniloru conferintiei din Constantinopole, cari acte probédia, ca intre poterile de nordu existe o aliantia facia de Turci'a, totusi in Ungari'a s'au ivitu asemeni demonstratiuni, cari nu numai ca stau in contradicere eclatanta cu politic'a ministeriulu de esterne in cestiunea orientala, ci compromitu popóre intregi cari locuiescu in Ungari'a, compromitu chiaru pe statulu maghiaru. Russi'a este gat'a de a trece Rubiconulu si cu tóte aceste ungurii alérga la Mecca si se inchina profetulu. Pentru aceea intréba, déca Austro-Ungari'a mai tiene la principiile enunciate in not'a de reforme a lui Andrásy, in memorandumulu de Berlinu si in ultimatu conferintiei de Constantinopola? si déca guvernulu maghiaru apróba demonstratiunile turcofile, cari compromitu politic'a orientala a monarchiei si violédia sentimentele nationali ale millióneloru de slavi? — Interpellatiunea se presenta in scrisu dlui primu ministru.

Deputatulu Németh din stang'a estrema, avendu in vedere, ca in 28 Febr. s'au luat stricte mesuri politianesci contra unei revolte, la care nu s'a cugetatu nimenea, afara de cei cu consciinti'a négra, intréba pe dlu ministru de esterne, ca la alu cui ordinu s'au luat acele mesuri ale politiei, si ca apróba dlu ministru de interne o asemenea procedere, care póte se revólte pe poporu chiaru si candu acést'a nice nu s'ar' fi cugetatu la revolte? — Dlu ministru Tisza respunde, ca siefulu de politia fú incunosciatulu in 27 Febr., cumca prin cafenele se vorbesce, ca in demanétia dilei de 28 Febr. se va aduná o multime de poporu inaintea camerei, spre a insultá pe unii deputati, si chiaru pe unii membri ai guvernulu. Din acést'a cauza siefulu de politia si-a ténutu de detorintia a luá mesuri contra unei demonstratiuni de strade

si si-a pus organele sale la padia asiá, ina nu le-a vedutu niminea, inse cu tóte aceste erau la indemana pentru ori-ce casu. Prin unu procedere siefulu de politia nu este de desabatú. (Va se dica, in siedintia publica in care se constata, ca dlu Tisza se mai sustiene la putere numai cu ajutorulu mameluciloru si alu litiei. Rep.)

In fine urmă deputatulu E. S i m o n y i, a intréba pe guvernú, ca are de cugetu, si ca cugeta a-si implini promisiunea, ce a facutu inaintea de ast'a cu noue luni, adeva de a subterne actele despre negociatiunile de impacatiune politica, cá camer'a se fia pusa in positiune de pronuncíá unu verdictu motivatu asupra procedurulu guvernulu? — La acést'a interpellatiune, precu si la a lui Politu va respunde dlu Tisza in a siedintia venitória.

— Vr'o cativa dintre ministri maghiari afla éra in Vien'a, unde se ocupa cu statutu testulu noulu statutu alu baneci nationali. In consultari iau parte si reprezentanti baneci, a inse se fi dechiaratu cathegoricu, ca banc'a nationala austriaca mai bine se va retrage cu totu decatu se se invoiesca, cá cei doi vice-guvernatari se fia denumiti de catra cele doue guverne. Chiaru si diariulu „Pesti Napló“ admite, ca estiuunea denumirei séu alegerei celoru doi vice-guvernatari ai baneci va poté se silésca pe dlu Tisza, cá se mai demissionédie inca odata, si acést'a cu atatu mai vertosu, fiindu-ca chiaru si matadori ai vechiei partite deachiane ar' fi resolvi a rupe amicitia cu dlu Tisza, ceea ce déca se întâmplá, atunci partitele s'ar' întorce éra in unde au pornitu inainte de fusiune si dlu Tisza ar' ajunge éra capulu alu unoru malcontenti, a prin caderea dlui Tisza 'si voru perde pana a tóte dilele.

Scirea ce se respandise de catra diariulu englesu „Times“, ca Russi'a ar' avé de cugetu se-si retraga trupele dela Prutu si se desmobili sedie, se desminte chiaru prin unu telegramu de Petropole. Din contra Russi'a continua a concentra trupe la Rubiconu, pentru-ca vede, ca Angli'a ambala cu cugete curate. Respunsulu la not'a de Gorciacoff nice pana astadi nu s'a datu; se pare ca Angli'a inca a voitutu mai antaiu se pipai déca Russi'a este inclinata a primi propunerea de a se da Turciei unu terminu de unu anu de dile pentru esecutarea reformeloru. Inse „Journal de St. Petersburg“, care e organulu dlui Gorciacoff, o spune dejá verde pe facia, ca propunerea de a se mai da Porlei ottomane unu terminu pentru esecutarea reformeloru, nu se póte acceptá.

— Conditiiunile de pace între Turci'a si Serbi'a sunt urmatórele: „Territoriulu remane de ambele parti in starea sa de inainte de reibelu; cestiunea referitória la egalea indreptatire a jidoviloru si armeniloru nice nu s'a discutatu, deoarece se tiene de affacerile interne ale serbiei; cestiunea flamurulu turcescu pe fortaretiile serbescu s'a primitu din partea Serbiei; cu privire la installarea unui agentu alu sultanulu in Belgradu s'a lassatu cestiunea deschisa, inse s'a primitu conditiunea, cá Turci'a se fia reprezentata in Belgradu prin unu consul. In tempu de 12 dile dupa subsemnarea paceri, trupele turcescu voru evacué territoriulu serbescu. Dupa ce s'au votatu aceste puncte de catra adunarea nationala din Belgradu, s'a proclamatu pacea care s'a incheiatu cu consentimentulu Russiei, ceea ce s'a accentuatu chiaru in discursulu de tronulu alu principulu Milanu.

— Delegatii Muntenegrulu pentru inchierea paceri au sositu la Constantinopole, unde in 5 Marte s'a ténutu prim'a conferintia in acestu respectu. Muntenegrulu cere între altele regularea confiniloru, cedarea portulu Spizza, navigatiune in simele marei la Scutari si pe fluviulu Bocana.

— Se dice, ca comitetulu slavu din Moscova a tramisu sume de bani bosniaciloru si herze-

govineniloru, eá se continue reabelulu civilu contra Turciei. — Intregu tribulu miriditiloru din Alba-
ni'a s'a rescolatu si a incongiuratu fortaretia tur-
césca dela Puc'a. Dervisii pasi'a a tramisu trupe
dela Scutari pentru deblocarea fortaretiei.

— In 4 Marte s'a alesu de presiedinte alu
staturiloru unite americane Birehard Rutherford
Hayes cu 185 de voturi, in locul lui Ulisseu
Grant, care a guvernatu republic'a americana, ce
numera 39 milliône locuitori, in tempulu de 8 ani
de dile, adeca dela 4 Marte 1869 pana adi.

Brasiovu. Aducemu la locul acest'a unu
necrologu, pe care nu amu fi voitu nici odata se
intre in colónele aceste si in nici-unele. „Iosifu
Puscaru, advocatu, cá consociu in numele seu si
alu minoreniloru sei prunci: Silvi'a, Luci'a, Anto-
niu si Secstiliu, — veduv'a Zoe Ciurcu nasc. Nica,
cá mama, — fratele Teodoru T. Ciurcu, sororile
Maritia Popea, Ecaterina si Zoe si ceilalti con-
sanganeni, plini de intristare si cu anima franta de
durere, facu cunoscutu, cumca pré iubit'a loru so-
cia resp. mama, flica si sora

Eufrosina Puscaru n. Ciurcu

nu mai este intre cei vii. Ea si-a datu nobilulu seu
sufletu in manile creatorelui in 3 Mart. la 10 óre a.
a. in etate de 35 ani. Despre acésta nereparabile
perdere se incunoscintiedia consangeni, amicii si
toti cei ce iau parte la durerea loru. Remasitiile
pamentene ale repausatei in Domnulu s'au ridicatu
la 5 Martiu st. n. d. a. 3 óre din locuint'a din
cetate, piati'a cailoru Nr. 35 si s'au asiediatu in
cimiteriulu celu nou alu bisericeii gr.-or. romane
din cetate. — Fia-i tieren'a usióra si memoria
binecventata!“

Brasiovulu se póte lauda cu una cununa fru-
mósa de femei, precumu e infaciosiata in s. Scri-
ptura femei'a buna. Repausat'a in Domnulu a
ocupatu locul intre cele mai bune. Laud'a si co-
rón'a barbatului, mama doiósa si adeverata victima
a preaiubitiloru sei prunci, modellu de menagera
si económa a casei, de blandetia frésca, insocita
de cultur'a superióra a spiritului si a ánimeii, su-
fletu nobile si intielectu, care sciá se stérgea cu
man'a sa delicata sudorile de pe fruntea sociului
seu obositu adesea de luptele vietiei, s'a dusu la
cele doue sorori ale sale, Elen'a si Sevasti'a, demne
de densa, si a lasatu pe' ai sei cu ánimele sfasiете,
ca ochii scaldati in torrenti de lacrime, strigandu
neincetatu catra ceriu: Unde mai este dorere cá
dorerea nóstra!

La vederea acelu conductu funebru si acestui
doliu profundu, cine se cutedie a pronuntia vre-
unu cuventu de consolatiune! Noi conóscemu unulu
singuru, a cadé in genunchi la altariulu celui
Atotpotente, spre a cere consortelui si multu
cercatei mamei-bune taria de sufletu, cá se supli-
nésca pe Angerulu aparatoriulu alu celoru patru
prunci innocenti, pe dulcea loru mama, care din
vointi'a impenetrabile a Creatorului 'ia lasatu orfani
in etatea cea mai frageda.

Fia'i tieren'a usióra si memori'a ei semp-
terna! —

* * *

— In regiunile nóstre s'a pusu érasii érna
destulu de aspra cu nea de 25 centimetri. Din
caus'a orcanelor póst'a de Romani'a ne veni in
septeman'a trecuta de cateva ori la cate doue dile
odata. Nutretiuulu viteloru, care se eftinise multu,
s'a ridicatu in pretiu, indata ce vediuura economii,
ca nici acésta érna „nu o manca lupulu“. Din
caus'a drumuriloru ometite, in septeman'a trecuta
avuramu tergu pucinu cautatu.

In cercurile comerciali scirea despre inchia-
ierea pacei între Turci'a si Serbi'a mai linistí ceva
spiritele. In casu de unu bellu russo-turcescu, pia-
ti'a nóstra redimata pe vechi'a esperientia, astépta
mai multu folosu decatu pedece in transactiuni.

Corespondentia dedicata diarie- loru din Bucuresci.

Sibiiu, 28 Febr. n. Eu credeamu ca dia-
rielle din Bucuresci voru fi avutu ocaziune se afe-
de multu pe urditorii telegrameloru din Ianuarius
trimise in tóta lumea despre casulu cu jidovii dela
Vaslui. Acuma dupace vediu ca ele tacu despre
acestu lucru, si ca prefectulu N. Lupascu si trei
subprefecti sunt destituiti de gubernu mai multu
numai cá se dea óresicare satisfactiune opiniunei
publice, mai inainte de a se termina anchet'a (in-

vestigatiunea, cercetarea) la faci'a locului, nu me
pociu conteni se nu aratu ceea ce sciú despre te-
legramele pornite dela Brasiovu, dela Sibiiu si
scrisorile puse la mic'a statiune Ucea in district.
Fagarasiului. Din acelea voru vedea romanii, pana
unde se intinde reutatea asupra loru.

Se aflá pe la noi pana mai deunadi unu ji-
dovu anume F. . . . n, cáre se ocupá cu literatur'a.
déra'i mergea reu. Acelu omu avea firesce con-
nexiuni cu mai multi capi de ai comiteteloru filiale
jidovesci, care au inceputu a se inmulti si in tier'a
nóstra. Dupace au ajunsu memorandele aliantieloru
jidovesci la conferinti'a dela Constantinopole, si
intr'aceea se scolase si „P. Lloyd“ de nou asupra
romaniloru, evreului nostru i se parú ca ar' fi
ocaziune minunata de a pune si elu man'a pe ceva
bani; deci se apucá iute si inainta in mai multu
exemplarie unu telegramu cu siepte nume la evrei
din cei mai bogati, incepundu dela Rothschild in
Vien'a, Cremieux in Parisu, D'Israeli in Londra si
altii, mintindu-le, ca 130 de familii evreesce go-
nite din Moldov'a in capu de érna, au sositu pe
la Brasiovu in districtulu Fagarasiului, góle si
flamende cá vai de ele, deci se li se tramitia cu-
rendu ajutórie pe adress'a cutare. Dupa aceea
charlatanulu veni la Ucea, unde puse pe posta mai
multe scrisori adressate catra jidovi mai bogati.
Se spune ca elu cu modulu acesta apucase a primi
colecte pana la sum'a de 800 fl. v. a. Alarmati
jidovii cei mari prin acelea telegrame, alergara
fiacare pe la ministrii si ambasadorii respectivi.
Din partea austro-ungurésca se cerú informatiune
de urgentia nu numai dela consulatulu gene-
rale din Bucuresci si dela celu din Iassi, ci se
comisese, totu pe cale telegrafica, prefectiloru din
Brasiovu si Fagarasiu, ca investigandu lucrulu de
aprópe, se arate exactu numerulu familiiloru si alu
persóneloru cate voru fi ajunsu in acelea districte.
Spre acelasu scopu fú provocatu si curatorulu pri-
mariu alu evreiloru transilvani, care intru aseme-
nea se adressá catra cativa evrei fruntasii, anume
la Ploiesci, Fagarasiu etc. Dupa investigatiuni mi-
nutióse, chiaru acei evrei provocati si intrebati de
aprópe in confidentia, respunsera prin graiulu viu
si altii in scrisu, ca in érn'a acésta nici o familia
jidovésca nu a venitu din Moldova in tienaturile
acestea, nici cá gonite si nici de buna voia, de unde
urmédia, ca cuprinsulu aceloru telegrame si scrisori
a fostu minciuna nerusinata de susu pana diosu.

Resultatulu investigatiuniloru ajunsu la cu-
nóscintia respectiveloru ministrie, vede oricine, ca
intrebarea fú indata: unde remane calumni'a, bla-
magiulu, satisfactiunea ceruta cu totu dreptulu din
partea Romaniei. Se porní alta investigatiune, prin
care detera in urm'a lui F. . . . n tocma pre candu
elu astéptá se'i mai viie patru (altii dicu cincii)
mii fiorini dela aliantia israelita cá ajutoriu „pen-
tru familiile gonite;“ elu inse mirosi ceva aeru
de temnitia si o sterse la sanetós'a. Nu pocu se
sciú, déca au datu seu nu, pana astadi de urm'a
acelui charlatanu, a carui crima cutediatória e in
stare se revólte si spiritele cele mai molatece.*)

Adress'a brasioveniloru sosita aici dilele ace-
ste in caus'a cerculariului din Nr. 2 alu „Tele-
grafulu romanu“ ne a venitu din acea parte tocma
pe atatu de neasteptata, pre catu me surprinsera
la inceputu bravurele esecutate in cativa Nri ai
aceluiasiu diariu. Noi acésta tienuta o consideramu
cá unu auguriu ferice, pentru care multiamimu in
lini'a prima mai alesu ministriloru K. Tisza si A.
Trefort, rogandu pe Ddieu, cá pre catu timp voru
mai fi in capulu afaceriloru, se tractedie pe ro-
mani, pe bisericelile, scólele, limb'a, pe archipastori
si tóte institutiunile loru celu pucinu totu cá pana
acuma. Mai departe multiamimu inspectoriloru de
scóle cá Réthi Lajos, Szeremlei, Koos, Moldován
Gergely, Lieber Jozsef etc. si le poftimu din totu
sufletulu, cá se mérga barbatesce inainte pe calea
ce au apucatu.**)

*) Audimu, ca la passulu Gyimes ar' fi prinsu
pe acelu evreu, care pusese scrisorile la post'a din
Ucea, déra numele nu i l'amu aflatu. Red.

**) Dta vorbesci in gluma, noi inse afirmamu,
ca au fostu destui romani dela 1866 incóce, cari
au avutu mare trebuintia de lectiunile ómeniloru
numiti de dta. Noi nu ne miramu de acestu lucru;
avemu lipsa cá se trecemu si prin scól'a si espe-
rientia acestoru 10 ani. Bunu e Ddieu, amu in-
vetiatu cu totii intr'unu sensu séu altulu din trens'a.
Red.

R o m a n i ' a .

Bucuresci. (Fine.) Candu e vorba de
infintierea la noi a unei cathedre de filologia com-
parata si candu acea cathedra se da in man'a unui
geniu cá Hajdeu, trebuie se ne bucuramu antaiu,
pentru ca nu avemu multi barbati cá acest'a; si
alu douilea, acestu barbatu prin cunoscintiele sale
de totu felulu, sunt siguru, ca va face cá cursulu
seu se fia frecuentatu nu numai de romanii din
Romani'a libera, dér' si de romanii din Macedonia,
Epiru, Tesali'a si chiaru de catra fii celoru lalte
popóre, cari locuescu peninsul'a balcanica. Ca-ci
dloru, cursulu acest'a nu se marginesce in strim'ta
sfera a Romaniei libere, ci se intinde la tóte po-
pórele neo-tracice de pe peninsul'a balcanica.

Noi trebuie se organizamu facultatile nóstre
astfelu, in catu se incepemu a atrage spre noi
acelu centru de gravitatie intelectuala, pe care
odata (1830—1856) incepuse a'lu avé la densii
Grecii moderni in Athen'a. Si nu numai in facul-
tatea de litere, sciintie si thologia trebuie se existe
nisce asemenea tendintie si fapte, ci chiaru in fa-
cultatea de medicina, unde ne póte spune onor.
decanu alu acei facultati, care e colegu alu nostru,
d. doctore Polizu, ca in anii trecuti au frecuentatu
cursurile medicale dela noi aprópe 60 studenti
serbi si bulgari si de alte nationalitati trans-
danubiane.

D. G. Polizu. Amu avutu unu bunu numeru.

D. G. Missailu. Tocmai pentru aceea, este
de doritu imperiosu se se atraga acele elemente si
de acumu inainte aci, cá se nu se duca la Athen'a
si Constantinopole. Nu uitati imperiulu Asaniloru!

Prin urmare nu trebuie se se scumpésca re-
presentantii Romaniei, candu e vorba de a crea
facultati, cari au se devina unu adeveratu focariu,
o adeverata Athena in Romani'a. Si chiaru in
Orientu. Candu e cestiunea de scóle, nu e bine se
cantarimu importantia loru cu cateva mii de franci,
cu suma de 3600 lei pe luna. Milliône de ni-s'ar'
cere, milliône ar' trebui se damu, pentru scóle, cari
ne voru intórce peste cativa ani folóse mai mari
de catu ne putemu inchipui, insutitu si inmitu.
Scóle! Armata, limba. Eta ce ne-a scapatu si ne
va scapa.

Dloru, déca pana si d. Maiorescu a gasitu
indispensabile aceste cathedre si a solicitatu pe
unu Hajdeu, pe unu Odobescu, se binevoiasca a
preda gratisu filologia comparata si archeologia,
apoi credu, ca nu noi vomu fi mai pucinu patrioti
de catu d. Maiorescu, cá se suprimamu aceste cur-
suri ce nu potu a nu mai fi salariate. Déca adi
s'ar' gasi inca d. Maiorescu pe acele banci, sunt
siguru ca dsa ar' salaria aceste cathedre, pentru-ca
merita a fi salariate, meritu mai presusu decatu
orice, ca-ci e cestiunea despre limb'a nóstra, de-
spre istoria nóstra, despre trecutulu nostru, care
este garanti'a viitorulu nostru. (O voce: D. Maio-
rescu a alungatu pe d. Hajdeu.)

D. G. Chitiu, ministru de culte si instru-
ctiune publica: Eu l'amu rechiamatu; l'amu ru-
gatu se vie. (Aplause. Voci: Fórté bine ati facutu.)

D. G. Missailu: Ve face onóre dle mi-
nistru, ca-ci ati intinsu man'a dloru Hajdeu si
Odobescu; acést'a mi arata, ca acestu gubernu si
prin urmare acésta camera, compusa din ómeni de
sciintia, din ómeni titrati, din tineri in majoritate,
urmandu'lu, intielege interessulu celu eminentu alu
instructiunei publice in tier'a nóstra, si candu
lucrédiu pentru scoli, se punu din punctulu de
vedere din care trebuie.

De aceea dloru, candu este verb'a de a com-
plectá facultatile nóstre din Bucuresci si Iassi, se
nu ne scumpimu, se nu ne ocupamu numai de
ghiveciulu de dinaintea ochiloru nostri, ci trebuie
se ne uitamu si la cele-lalte noue milliône de frati
romani, cari suntu in giurulu nostru, in numele
caror'a lucramu, cari au ochii tótiti asup'a nóstra,
si cari ar' dorí de o mie de ori se móra cu totii
decatu se véda aiurea focariulu lumineloru din
Orientu, decatu in Romani'a. Déca nu avemu de-
stui ómeni invetiati cá se complectamu amendoue
facultatile, din Bucuresci si Iassi, cu aceste cur-
suri, nu este unu cuventu, cá pentru acésta sa ne-
gligemu seu se desfintiamu si ceea ce potemu avé
in Bucuresci. Me resumu dér' si dicu ca, déca se
va propune infintierea si la Iassi a unoru cathedre
de filologia si archeologia, eu voiu votá; dér'
pentru momentu nu voiu votá contr'a sumeloru in-
scrise in budgetu. Ve conjuru dér' dloru deputati, in nu-
mele nationalitatiei dvóstra, in numele viitorulu
acestei tieri, se votati sumele inscrise pentru ca-
thedra filologica si archeologica, ca-ci suntemu in

pericolu a vedé strainatatea schimbandu-si bun'a idea ce avea despre latinitatea si trecutul nostru. In adeveru, pe candu noi ne ocupamu aci cu facerea economiiloru chiaru si acolo unde nu trebuie, in strainatate se lucrédia pentru a ne representá cá pe unu poporu bastardu; limb'a si nationalitatea nóstra sunt aretate cá slave séu germane de origine. A cui datoria, déca nu a nóstra este, cá reprezentanti adeverati ai romaniloru, se facemu totu possibilulu pentru a paralisá acele tendintie din afara, acele infame calumnii, cari sunt îndreptate in contr'a limbii si nationalitatii nóstre? (Aplause.) Numai sciint'ia, numai istori'a ne voru dá aceste rezultate. Se nu mai comitemu si noi aceleasi gresieli, pe cari le-au comisu strabanii nostri, candu au lasatu neutilizati séu candu au isgonitu dintre densii ómeni mari si de sange romanescu cá Petru Movila, fiulu lui Simionu Voda Movila, osténu vestitu in vitejii sub Hotinu, apoi metropolitu Kievului, neuitatu in analele Rusiei, primulu intemeiatoriu alu unei academii in Russi'a. Monachulu Paulu Berindei, autorulu celui antaiu dictionariu slavo-romanescu; cá spatarulu moldovenescu Nicolae Milescu, Canulu, rarú politicu si poliglotu, solulu tiarului Alexie Michailovicu in China, preceptorulu lui Petru celu mare, nemuritorulu regeneratoru si luminatoru alu Rusiei; cá Dimitrie Cantemiru, favoritulu si amiculu lui Petru celu mare, consiliariulu seu, primulu presiedinte alu academiei russesi; Antiochu Cantemiru, fiulu celui de susu, antaiulu poetu alu timpului seu, despre care in genere s'a disu ca este primulu intemeiatoriu alu poesiei russesi, Boileau alu Nordului! Bucatile lui si astadi se canta in Russi'a; cá Herescu barbatu meritatu in istori'a luminarii russesi, si cá auctoru si cá primulu decanu alu universitatii; cá Balabanu, A. I. Sturz'a, chiaru Hajdeu betrinulu, care móre in pustiele noui Russii, pentru-ca Moldov'a patri'a sa, n'a sciutu séu n'a potutu a'lu utilizá.

Se fimu mai prevedietori, mai galantomi, mai patrioti, candu prevedint'ia ne tramite genie si somitati cá B. P. Hajdeu, Odobescu. (Aplause prelungite.)

Se primira dér' tóte 3 catedre.

Rectificare oficiale.

Din partea dlui procuroru regescu din Dev'a ni se tramite sub Nr. 864—1877 spre publicare in sensulu legii de pressa o rectificacoe officiale referitória la notiti'a despre „justiti'a maghiara“, inregistrata in Nr. 9 alu fóiiei nóstre pe basea unei informatiuni private, carei rectificari venim a-i da locu in traducere romanésca precum urmédia:

„Dlui Iacobu Muresianu, redactoru alu „Gazettei Transilvaniei“!

Cu privire la comunicatulu din Dev'a, publicatu in Nr. 9 alu diurnalului ce redactatu sub titulu „Justitia maghiara, care comunicatu presenta nu numai officiulu meu, ci si procederea tribunaliului de aici intr'o directiune intortocata, éra pre de alta parte provóca desplaceru in sentimentulu unei parti a cetatieniloru in privint'ia securitatii personali si de avere, — mi iau libertate pe basea §-lui 20 alu legii de pressa a ve roga se publicati urmatóri'a schitiare oficiale a starei lucrului:

Sigismundu Almasianu recte Niagu din comun'a Kozoly, fostu soldatu c. r. in concediu, a disparutu in 13 Maiu 1873 fora urma din Dev'a dela sor'a sa vitrega veduv'a Maria Codreanu, care se aflá in conditiuni materiali favorabili si la care elu intrasse in servitiu de argatu cu scopu, cá mai tardu s'o póta luá de socia. Dupa unu tempu de noue dile cadavrulu lui s'a aflatu in asia numitulu „Muresiulu mortu“ si s'a transportatu in ospitalulu de aici, unde fú supusu unei sectionari medicali judecatoriesci, éra investigatiunea criminale ce se intentase, s'a sistatu in 21 Iuniu 1873 sub Nr. crim. 837.

In 7. Febr. a. c. procurorului regescu i s'au adusu la cunoscentia asemeni fapte, pe basea caror'a s'a vedutu indemnatu a propune, cá in contra lui Iuonu Pirva, — care la trei septemani dupa pace disparuse Sigismundu Niagu s'a fidantiatu cu numit'a veduva Maria Codreanu si curendu dupa aceea s'a si cununatu cu dins'a, — se se inten-

tedie procedur'a criminale pentru crim'a de omoru severita facia de Sigismundu Niagu si totu-odata se fia pusu in inchisóre preventiva.

In urm'a acestei propuneri judele investigatoriu ascultandu pe Iuonu Pirva, a ordonatu a-lu pune in arestu preventivu, si deórace s'au ivitu si contra sociei lui fapte grave de suspitiune, s'a ordonatu arestulu preventivu si contra dinsei; éra dupa aceea decisiunea luata de judele investigatoriu s'a aprobata si de catra tribunalulu, s'a insarcinatu cu in-grigirea de averea acusatiloru cetatienulu din locu Nicolau Florea cá curatoru ad actum, conformu in-crederei puse in dinsulu de catra accusati, si acést'a s'a intemplat mai inainte de ce comunicatulu amagitoriu si intortocatoriu de adeveru ar fi vedutu lumin'a dilei sub titulu „Justitia maghiara.“

Dev'a in 26 Febr. 1877.

Dela procurorulu regescu
Simeon Horváth m. p.
proc. reg.

Alba-Iulia, 1 Martiu 1877.

Corespondentele dvóstre din Alba-Iulia, d. A. Iulianu, referindu-ve despre scandalulu intemplat cu ospetii romani la balulu maghiaru din locu, se vede a fi fostu petrunsu, scriindu reportulu seu, de primele impressiuni ale indignatiunii sale demne de anim'a unui romanu adeveratu si cu consciintia nationale. Cu permissiunea dvóstre voi atinge si eu cestiunea acésta neplacuta: inse cu sange mai rece. Nu asiú cere ospitalitatea stim: dvóstra foi, déca nu me-ar' constringe la acést'a Nr. de adu alu diurnalului „Kelet“, in care unu d. „Sulpicius“ dechiaru de minciuni referatele dlui A. Iulianu, si atatu pe acést'a cátu si pe bietii óspetii romani psiseiti ii mai timbrédia si de conspiratori in contra patriei. Insinuatoriulu d. „Sulpicius“ inainte de a minti si calumniá, facea mai bine déca se in-formá chiaru dela concetatianii maghiari despre starea adeverata a lucrului. Potea se întrebe in privint'ia acést'a pe d. concipistu Bergay Josef*), arangeru alu balului, care la o ocasiune in casin'a maghiara inainte mai multora cu aceea escusá scandalulu, cá n'a fostu inainte intentionatu, ci s'a escatu numai din neprecugetarea unoru copilandri flusturati. Potea dér' d. „Sulpicius“ din vorbele aceste se se convinga, cá scandalulu, ori-cumu, dér' s'a intemplat, „Roman'a“ fiindu psiseita si ospetii romani indignati ne jucandu-o. Potea inse se se informedie si de la alti dni, la d. procuroru reg. Henter Gábor, care inainte d. capitani Stefanu Borgovanu si a d. jude reg. Marcusiu a recunoscutu, cá scandalulu potea se devina completu, déca romanii nu ar' fi doveditu o moderatiune démna de ómeni culti; mai departe la capitaniulu orasiului Kovács Elek, care inainte d. concipistu de advocatu Mihaiu Cirlea a recunoscutu, cá incidentulu acesta e regretabilu si genantu, — precum si la d. advocatu Dr. Mohai Sándor, care inainte d. secretariu de finantia Georgiu Popu s'a exprimat, ca pentru usioritatea condemnabila a unoru nesocotiti trebuie se suferu rusine si cei nevinovati. Déca corespondentele lui „Kelet“ doresce, i potu aduce dovedi si mai eclatante despre aceea, ca nu corespondentele „Gazettei“ are datina de a scrie minciuni, ci „Kelet“ e dedatu de a reproduce de acele. Fia cu aceste cestiunea acésta púsa la o parte. I. Albanu.

Noutati diverse.

— (Doliu:) Familia advocatului Ioane Cosieriu din Alba Iulia e cu doliu, ca-ci fiulu ei iubitulu Antoniu in 4 l. c. a incetatu a vietui.

— (Sinucideri neaudite.) In Buda-Pest'a se inpusca unu scolariu de 13 ani, in Muresiani altu muce scolariu anume Konrad numai de 11 ani, éra in Alba-Iulia coconiti'a N. Streit -si trase cu revolverulu dreptu in anima. In B. Pest'a féta Boles Erzebet se omori cu fosforu, numai din cauza ca domnu-seu ei trase o palma. Scurtu, sinuciderile devenira morbu epidemicu diavolescu. Sementia rea si blastemata, se extermina ea pe sine. (Vedi mai multe diaria.)

*) Lumea rea vorbesce, cá anonimulu „Sulpicius“ ar' fi acestu dnu. (Vitia de romanu dupa mosiu-seu, odinióra professoru in Clusiu?) Red.

— (Érasi omoruri selbatice.) In S.-Sebesiu au omoritu pe unu omu si pe soci'a lui. In distr. Brasiovului pe unu gendarmu. In Rátot (comit. Veszprém, Ungari'a) unu servitoriu de 27 ani despica cu securea capetele la trei persóne, adeca la una veduva, la fiulu acesteia de 16 ani si la una servitóre, dupa aceea se spendiaru si elu („Kelet“ Nr. 44.)

— In Agri'a unu deregatoriu de dominiu si unu juristu se batura cá orbii in balulu publicu, dupa aceea s'au luat si la duellu pe revolvere, déca nu s'a nimeritu nici unulu, dupa aceea s'au inpacatu tocma cumu se inpaca tieganii de corturi, dupa ce s'au incaieratu si smulsu bine unu pe altu. („Kelet.“)

— In Pressburg a nebunitu unu rabin jidovescu si a saritu din a trei'a contignatiune („Idem.“)

— (Alte sinucideri.) Advocatu N. Karácsonyi din Bazinu (in Banatu?) se inpusca in Aradu cetatienulu Ferd. Merz -si luá viétu cu Gyankali, cu care pe airea se estermia cátu.

— (Dilapidari de avere comunu in Aiudu.) „M. Polgár“ din 23 Febr. aduce scirea, ca din averile colegiului reformatiloru in siese ani s'au dilapidatu la 75 mii florini, nu s'au datu si nu se dau ratiociniile spre revisiune, s'au vendutu si una proprietate de padure din hotarulu comnei Vingard cu 10,000 fl. v. a. si alte blastematii. Corespondentele se apuca in termini aspri de provisorulu Bogdan Lajos. Acestea scandale se paru cu atatu mai criminali, cu catu de altu parte tocma in dilele nóstre doi magnati de confesiunea reformata facura fundatiuni fórté respectabili pentru mai multe scóle reformate, adeca repausatulu comite Emericu M. kó lasase gimnasiulu reformatu dela Sepsi-Szt.-György in Secuime unu fondu de 60,000 fl. v. a.; éra comitele Gothard Kunn depuse mai deunadi unu capitalu de 50,000 fl. cu conditiune, cá din veniturile aceluia se ajute gimnasiulu reformatiloru dela Orastia si cateva scóle satesci de acele, unde dicu ei ca maghiarii s'aru fi romanisatu, adeca in adeveru unde romanii prin calvinia s'au fostu maghiarisatu in catuva, déca dupa aceea s'au intorsu érasi la mamiloru cea legitíma si doioasa.

Post'a redactionei.

Turda, 25 Febr. Desiu, 27 Febr. Déca ne veti da voia cá se prefacemu cevasi stilulu, fora a ne atinge de sensu, si se stergemu unele espressiuni prea tari, se póte.

Abrudu, 1 Mart. Binevoiti a Ve adresá la dn. auctoru.

Sibiulu, 1 Mart. Au absentatu, acumu este aici.

Clusiu. Astépta continuarea cu inpatientia Fagarasiu. Ve rogamu pe dvóstra si pe tóta lumea, cá se binevoiti a crutia pe unu bietu de diariu curatu politicu cu socoteli bisericesci. Sibiulu nu e preste lume. — Scólele? Vedeti „M. Polgár.“

Odorheiu, 10 Febr. Gratias. Va esi nsmintitu la locululu seu.

Seghisióra. Se astépta fascicululu din urma; atunci veti avé pe tóte deodata.

Charlotte Jekelius nasc. Plajer,

da instructiune musicale solida si cu fundamente la fortepianu, cu onorariu pe luna de 6 fl. m. a. cu cate 3 óre pe septemana, si se recomanda cá tóta onórea veneratului publicu. 1—1

Cursurile

la bursa in 6 Martiu 1877 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 2. 90	cr v. a.
Napoleoni	—	—	9	„
Augsburg	—	113	40	„
Londonu	—	123	60	„
Imprumutulu nationalu	—	67	95	„
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	62	95	„
Obligatiunile rurale ungare	—	75	—	„
„	„	temesiane	72	25
„	„	transilvane	71	60
„	„	croato-slav.	—	—
Actiunile bancei	—	—	825	—
„	„	creditulu	150	—